

Số: 02 /KH-UBND

Quảng Ninh, ngày 08 tháng 01 năm 2024

KẾ HOẠCH

Thực hiện Chương trình Chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi giai đoạn 2023-2030” trên địa bàn tỉnh Quảng Ninh

Thực hiện Quyết định số 1591/QĐ-TTg ngày 08/12/2023 của Thủ tướng Chính phủ “Phê duyệt Chương trình Chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi giai đoạn 2023-2030”;

Theo đề nghị của Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tại văn bản số 3834/LĐTBXH-TE&BDG ngày 29/12/2023 và ý kiến đồng ý của các thành viên UBND tỉnh (*văn bản xin ý kiến số 20/VPUBND-VHXH ngày 04/01/2024 của Văn phòng UBND*), Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành Kế hoạch thực hiện Chương trình Chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi giai đoạn 2023-2030 trên địa bàn tỉnh Quảng Ninh, gồm các nội dung sau:

I. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu tổng quát

Trẻ em được chăm sóc sức khỏe tâm thần, trẻ em có vấn đề về sức khỏe tâm thần, trẻ em mồ côi được tiếp cận các dịch vụ hỗ trợ phù hợp nhằm thực hiện các quyền của trẻ em, chăm sóc phát triển toàn diện trẻ em.

2. Các mục tiêu cụ thể

a) Phấn đấu 80% trẻ em có vấn đề sức khỏe tâm thần, trẻ em có nguy cơ cao rối loạn sức khỏe tâm thần được tiếp cận các dịch vụ tư vấn, hỗ trợ tâm lý, các dịch vụ xã hội phù hợp tại trường học, cơ sở khám bệnh, chữa bệnh, cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em và tại cộng đồng.

b) Phấn đấu 100% trẻ em mồ côi, trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn được chăm sóc thay thế bởi người thân thích, cá nhân, gia đình không phải là người thân thích, được nhận làm con nuôi hoặc được chăm sóc nuôi dưỡng tạm thời, tại các cơ sở trợ giúp xã hội, được tiếp cận các dịch vụ chăm sóc, hỗ trợ phù hợp, được sự hỗ trợ của cộng đồng, cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp và của tỉnh.

II. ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI

1. Đối tượng

- Trẻ em có vấn đề về sức khỏe tâm thần và cha mẹ, người nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục trẻ; trẻ em mồ côi.

- Các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan.

2. Thời gian thực hiện: từ năm 2023 đến năm 2030.

3. Phạm vi thực hiện: trên địa bàn toàn tỉnh.

III. CÁC NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP CỦA CHƯƠNG TRÌNH

1. Nghiên cứu, đề xuất sửa đổi, bổ sung và triển khai thực hiện hiệu quả các quy định của pháp luật, chính sách về chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi với các hình thức, mô hình đa dạng, linh hoạt, trong đó chú trọng chăm sóc thay thế cho trẻ em tại gia đình. Rà soát, hoàn thiện, bổ sung hoặc xây dựng mới các chính sách, dịch vụ, mô hình chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ em mồ côi, trẻ em có vấn đề về sức khỏe tâm thần tại các cơ sở trợ giúp xã hội và tại cộng đồng.

2. Truyền thông nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành, gia đình, cộng đồng về chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, bảo vệ và chăm sóc trẻ em mồ côi, chú trọng cung cấp các thông tin về quyền trẻ em, kiến thức, kỹ năng cho cha mẹ, người chăm sóc, người nhận chăm sóc thay thế trẻ em, cán bộ, giáo viên trong các cơ sở giáo dục mầm non, phổ thông về chăm sóc sức khỏe tâm thần, chăm sóc, nuôi dưỡng và chăm sóc thay thế trẻ em mồ côi.

3. Tăng cường đào tạo, tập huấn và các hoạt động nâng cao năng lực, phát triển đội ngũ cán bộ các cấp, các ngành đặc biệt là cán bộ làm công tác chăm sóc, giáo dục, bảo vệ trẻ em, giáo viên, nhất là giáo viên làm công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, giáo sinh sư phạm, đội ngũ cán bộ, nhân viên y tế, nhân viên công tác xã hội tại cơ sở giáo dục, cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em, cơ sở khám bệnh, chữa bệnh và tại cộng đồng về tư vấn, hỗ trợ, cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần, chăm sóc nuôi dưỡng và chăm sóc thay thế trẻ em mồ côi.

4. Phát triển các dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em toàn diện và liên tục

a) Tăng cường các dịch vụ y tế chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em; trong các chương trình, hoạt động chăm sóc sức khỏe ban đầu và khám sức khoẻ định kỳ cho trẻ em lồng ghép với việc khám, sàng lọc để phát hiện sớm các rối loạn sức khỏe tâm thần ở trẻ em để khuyến nghị với cha mẹ, người chăm sóc về các biện pháp phòng ngừa, điều trị sớm cho trẻ; cùng cổ công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh.

b) Phát triển dịch vụ hỗ trợ phòng ngừa, phát hiện sớm, tư vấn tham vấn cho trẻ em có vấn đề sức khỏe tâm thần, trẻ em có nguy cơ rối loạn tâm thần tại các cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em và tại cộng đồng; xây dựng mạng lưới dịch vụ, kết nối, chuyển tuyến dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em từ cấp xã đến cấp tỉnh và tuyến TW; phát triển chương trình tư vấn, hướng dẫn cha mẹ, người chăm sóc trẻ em và trẻ em các kiến thức, kỹ năng chăm sóc sức khỏe tâm thần; xây dựng bộ công cụ, tổ chức các hoạt động đánh giá sàng lọc, tư vấn cho trẻ em có nguy cơ rối loạn tâm thần, tự kỷ, rối nhiễu tâm trí để phát hiện sớm và tư vấn cho cha mẹ, người chăm sóc; tổ chức tư vấn, can thiệp, trị liệu tại các cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em và tại cộng đồng.

c) Phát triển các dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần trong trường học; triển khai giáo dục sức khỏe tâm thần cho học sinh; phát triển mạng lưới giáo viên,

nhân viên, cộng tác viên có kiến thức, kỹ năng chăm sóc sức khỏe tâm thần cho học sinh tại các cơ sở giáo dục mầm non và phổ thông;

5. Phát triển dịch vụ hỗ trợ, chăm sóc thay thế trẻ em mồ côi

a) Trẻ em mồ côi được chăm sóc nuôi dưỡng, chăm sóc thay thế phù hợp và tiếp cận các dịch vụ hỗ trợ theo nhu cầu để phát triển toàn diện. Ưu tiên chăm sóc thay thế trẻ em mồ côi tại gia đình bởi người thân thích, người không thân thích, nhận con nuôi có điều kiện phù hợp cho sự phát triển của trẻ.

b) Phát triển mạng lưới dịch vụ tìm gia đình chăm sóc thay thế, tư vấn, hỗ trợ các gia đình về chăm sóc thay thế. Tăng cường dịch vụ công tác xã hội triển khai chăm sóc thay thế trẻ em. Thực hiện các tiêu chuẩn chăm sóc, nuôi dưỡng, cung cấp các dịch vụ cho trẻ em tại các cơ sở trợ giúp xã hội theo quy định.

c) Tăng cường chuyển trẻ em mồ côi, trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt tại cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở nuôi dưỡng trẻ em tập trung về các cá nhân, gia đình chăm sóc thay thế, nhận con nuôi; trợ giúp trẻ hòa nhập cộng đồng.

d) Phát động, duy trì phong trào xã hội tham gia chăm sóc, hỗ trợ trẻ em mồ côi, gia đình, cá nhân nhận chăm sóc thay thế, nhận đỡ đầu trẻ em mồ côi.

6. Tăng cường phối hợp liên ngành, xây dựng và thực hiện cơ chế phối hợp giữa các cơ quan, tổ chức trong việc chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi phù hợp với từng đối tượng.

7. Tăng cường công tác kiểm tra, theo dõi, đánh giá thực hiện Chương trình. Nghiên cứu, khảo sát, đánh giá về tình hình chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, trẻ em mồ côi.

8. Đẩy mạnh xã hội hóa, hợp tác quốc tế, vận động mọi nguồn lực xã hội, kinh nghiệm, sáng kiến để chăm sóc sức khỏe tâm thần, chăm sóc trẻ em mồ côi.

IV. KINH PHÍ THỰC HIỆN

1. Kinh phí bố trí thực hiện từ nguồn kinh phí sự nghiệp theo phân cấp ngân sách nhà nước hiện hành trên cơ sở quy định của Luật Ngân sách nhà nước và các văn bản hướng dẫn thi hành.

2. Kinh phí lồng ghép với các chương trình, đề án, dự án, nhiệm vụ khác có cùng mục tiêu trên địa bàn tỉnh.

3. Kinh phí từ các nguồn viện trợ, tài trợ, đóng góp, huy động hợp pháp khác theo quy định của pháp luật.

4. Căn cứ nhiệm vụ được giao tại Chương trình này, các sở, ngành, địa phương chủ động lập dự toán chi hàng năm, trình cơ quan có thẩm quyền phê duyệt, thực hiện.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Lao động - Thương binh và Xã hội

a) Tổ chức triển khai, hướng dẫn thực hiện Chương trình trên địa bàn tỉnh;

b) Nghiên cứu, đề xuất với các cơ quan có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung pháp luật, chính sách, dịch vụ, xây dựng mô hình thí điểm về chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em và chăm sóc trẻ em mồ côi tại các cơ sở trợ giúp xã hội và tại cộng đồng.

c) Truyền thông về chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi cho cha mẹ, người chăm sóc, người nhận chăm sóc thay thế trẻ em, người làm công tác trẻ em, giáo sinh sư phạm các cơ sở giáo dục nghề nghiệp, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em và tại cộng đồng. Hướng dẫn thực hiện các dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc thay thế cho trẻ em mồ côi, trẻ em không nơi nương tựa tại cộng đồng, cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em và theo chức năng nhiệm vụ được giao.

d) Nâng cao năng lực, phát triển đội ngũ cán bộ làm công tác trẻ em ở các cấp, các ngành, nhân viên công tác xã hội, cộng tác viên xã hội về tư vấn, hỗ trợ, cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần, chăm sóc nuôi dưỡng và chăm sóc thay thế trẻ em mồ côi; nâng cao năng lực cho cha mẹ, người chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ có vấn đề về sức khỏe tâm thần tại các cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em và tại cộng đồng. Học tập, chia sẻ kinh nghiệm triển khai thực hiện Chương trình, cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần, chăm sóc trẻ em mồ côi. Phối hợp với các sở, ngành, địa phương trong hoạt động truyền thông, nâng cao năng lực thuộc nhiệm vụ của các sở, ngành, địa phương.

e) Phát triển dịch vụ hỗ trợ phòng ngừa, phát hiện sớm, tư vấn, tham vấn cho trẻ em có vấn đề sức khỏe tâm thần, trẻ em có nguy cơ rối loạn tâm thần tại các cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em và tại cộng đồng; xây dựng và phát triển mạng lưới dịch vụ và kết nối, chuyển tuyến dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em; triển khai chương trình tư vấn, hướng dẫn cho cha mẹ, người chăm sóc trẻ em và trẻ em về các kiến thức, kỹ năng chăm sóc sức khỏe tâm thần; tổ chức các hoạt động đánh giá sàng lọc, phát hiện sớm trẻ em có nguy cơ rối loạn tâm thần, tự kỷ, rối nhiễu tâm trí; tư vấn cho trẻ, cha mẹ và người chăm sóc; can thiệp sớm, trị liệu cho trẻ có vấn đề sức khỏe tâm thần tại các cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em và tại cộng đồng.

g) Là cơ quan đầu mối trong việc hướng dẫn xây dựng, đánh giá cơ chế phối hợp liên ngành giữa các cơ quan, tổ chức trong việc chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi. Phát triển dịch vụ hỗ trợ, chăm sóc thay thế trẻ em mồ côi.

h) Hàng năm vào thời điểm xây dựng dự toán, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tổng hợp dự toán kinh phí sự nghiệp thực hiện kế hoạch của các sở, ban, ngành khối tỉnh vào dự toán chung của các chương trình, đề án, dự án gửi Sở Tài chính để rà soát, tham mưu Uỷ ban nhân dân tỉnh báo cáo Hội đồng nhân dân tỉnh theo quy định.

i) Kiểm tra, theo dõi, đánh giá thực hiện Chương trình. Nghiên cứu, khảo sát, thu thập số liệu, đánh giá về tình hình chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, trẻ em mồ côi thuộc chức năng, nhiệm vụ được giao. Tổ chức sơ kết, tổng kết

Chương trình, báo cáo Uỷ ban nhân dân tỉnh và Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội hàng năm và giai đoạn.

2. Sở Y tế

a) Chủ trì triển khai chỉ đạo củng cố công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh; hướng dẫn chuyên môn về phát hiện sớm, chẩn đoán, điều trị và phục hồi chức năng cho trẻ em có nguy cơ và có rối loạn tâm thần; nâng cao năng lực đội ngũ nhân viên y tế, cộng tác viên y tế về chăm sóc sức khỏe tâm thần. Hướng dẫn xây dựng hoạt động triển khai khám, sàng lọc, điều trị trẻ em có vấn đề sức khỏe tâm thần lồng ghép trong dịch vụ sự nghiệp công về công tác phòng, chống các bệnh lây nhiễm, bệnh không lây nhiễm và bệnh tật học đường; nâng cao chất lượng dịch vụ y tế chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em.

b) Truyền thông giáo dục sức khỏe, nâng cao nhận thức của người dân về sức khỏe tâm thần lứa tuổi trẻ em; truyền thông, tư vấn nâng cao nhận thức về chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em có nguy cơ hoặc có vấn đề về sức khỏe tâm thần và cha mẹ, người chăm sóc trẻ khi đến khám, điều trị tại cơ sở y tế.

c) Phối hợp với các cơ quan, tổ chức trong việc chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em. Kiểm tra, giám sát các đơn vị, cơ sở của ngành y tế trong việc thực hiện nội dung được giao tại Kế hoạch.

3. Sở Giáo dục và Đào tạo

a) Chủ trì triển khai công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, học sinh trong trường học; triển khai giáo dục sức khỏe tâm thần cho trẻ em, học sinh, dịch vụ công tác xã hội trong trường học; lồng ghép chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em trong các chương trình giáo dục kỹ năng sống cho trẻ em, học sinh của các cơ sở giáo dục; hướng dẫn công tác chăm sóc, phục hồi khả năng học tập và học nghề cho học sinh có vấn đề sức khỏe tâm thần; hỗ trợ về giáo dục đối với trẻ em mồ côi; phát triển mạng lưới giáo viên, nhân viên, cộng tác viên có kiến thức, kỹ năng chăm sóc sức khỏe tâm thần cho học sinh tại các cơ sở giáo dục mầm non và phổ thông.

b) Phối hợp với cha mẹ học sinh công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, học sinh. Kiểm tra, giám sát các đơn vị, cơ sở giáo dục trong việc thực hiện nội dung được giao tại Kế hoạch.

4. Sở Tư pháp hướng dẫn, triển khai thực hiện chăm sóc thay thế bằng hình thức nhận con nuôi cho trẻ em mồ côi, trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt theo quy định của pháp luật.

5. Sở Tài chính

Hằng năm trên cơ sở dự toán do Sở Lao động - Thương binh và Xã hội thực hiện, đề xuất; căn cứ khả năng cân đối ngân sách tỉnh, Sở Tài chính rà soát, tham mưu trình cấp có thẩm quyền bố trí kinh phí sự nghiệp ngân sách tỉnh để thực hiện chương trình đảm bảo theo quy định của Luật Ngân sách nhà nước và các

văn bản hướng dẫn. Hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc các địa phương, sở, ngành phân khai và thanh, quyết toán kinh phí theo quy định.

6. Sở Thông tin Truyền thông, Trung tâm Truyền thông tinh: tăng cường chỉ đạo, hướng dẫn và thực hiện công tác truyền thông trên các kênh và phương tiện thông tin đại chúng trên địa bàn toàn tỉnh về chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi.

7. Các Sở, ngành liên quan theo chức năng, nhiệm vụ được giao có trách nhiệm triển khai Chương trình.

8. Đề nghị Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Tỉnh, Hội Liên hiệp Phụ nữ Tỉnh, Tỉnh Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và các tổ chức thành viên của Mặt trận Tổ quốc, Hội Chữ thập đỏ, Liên chi Hội Bảo vệ quyền trẻ em và các tổ chức xã hội trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ của mình chủ động tham gia thực hiện Chương trình.

9. Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố

a) Xây dựng kế hoạch cụ thể giai đoạn 2023-2030 và kế hoạch hàng năm để triển khai thực hiện Chương trình đảm bảo các mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp tại Kế hoạch này phù hợp với điều kiện địa phương.

b) Hàng năm ưu tiên bố trí nguồn lực, nhân lực của địa phương, đẩy mạnh xã hội hóa để thực hiện Chương trình theo quy định của pháp luật.

c) Kiểm tra, giám sát việc thực hiện Chương trình và Kế hoạch của tỉnh. Định kỳ hàng năm, đột xuất báo cáo số liệu, tình hình chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, trẻ em mồ côi, kết quả thực hiện Chương trình về UBND tỉnh (qua Sở Lao động - Thương binh và Xã hội để tổng hợp chung).

Nơi nhận:

- Bộ Lao động TBXH;
- TT Tỉnh uỷ, TT HĐND tỉnh;
- Chủ tịch UBND tỉnh Cao Tường Huy; }
- Các Phó Chủ tịch UBND tỉnh; } (báo cáo)
- Các sở, ban, ngành thuộc tỉnh;
- UBND các huyện, thị xã, thành phố;
- V0,1,2,3; các Chuyên viên NCTH;
- Lưu: VT, VX2

02bản -KH01

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Nguyễn Thị Hạnh